रुकुम (पश्चिम) जिल्ला चौरजहारी नपा–८ सोती

घटनाका सम्बन्धमा तयार पारिएको

प्रारम्भिक स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन

२०७७ जेठ २६ गते

घटना भएको मितिः

२०७७ जेठ १० गते साँझ ६:३० बजेदेखि देखि ८.०० बजेसम्म

घटना भएको स्थानः

रुकुम (पश्चिम) जिल्लाको चौरजहारी नगरपालिका-८, सोती

स्थलगत अध्ययन/अनुगमन गरिएको मितिः

२०७७ जेठ १३ गतेदेखि १५ गतेसम्म

स्थलगत अध्ययन/अनुगमन टोलीः

- मनिषा केसी, जिल्ला प्रतिनिधि, इन्सेक रुकुम (पश्चिम)
- नारायणकुमार शाह, अध्यक्ष, गैसस महासङ्घ, रुकुम (पश्चिम)
- एक्कबहादुर पाण्डे, अध्यक्ष, जिल्ला बार इकाइ, रुकुम (पश्चिम)
- सुनिता बुढामगर, अध्यक्ष, हरप्लेस नेपाल, रुकुम (पश्चिम)
- नरबहादुर नेपाली, अध्यक्ष, रुकुमेली समाज विकास केन्द्र, रुकुम (पश्चिम)

स्थलगत अध्ययन/अनुगमन गरिएका स्थानहरूः

- रुकुम (पश्चिम) चौरजहारी नगरपालिका-८ सोती
- घटनास्थल बन्चरे
- जाजरकोट जिल्ला भेरी नगरपालिका-४ रानागाउँ
- जाजरकोट जिल्ला भेरी नगरपालिका-११ मटेला
- चौरजहारी नगरपालिका कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय रुकुम (पश्चिम)
- जिल्ला प्रहरी कार्यालय, रुकुम (पश्चिम)

अध्ययनको उद्देश्यः

रुकुम (पश्चिम) जिल्ला चौरजहारी नगरपालिका-८ सोतीमा भएको घटनाको विषयमा स्थलगत अध्ययन, अनुगमन र अवलोकन गरी के कसरी र किन घटना भएको रहेछ सत्य/तथ्यसहितको प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नु ।

अध्ययन विधिः

- घटनाको स्थलगत अध्ययन, अनुगमन तथा अवलोकन
- भेटघाट तथा छलफल
- सूचना तथा तथ्य सङ्कलन

पृष्ठभूमि

जाजरकोट जिल्ला भेरी नगरपालिका-४ का नवराज विकसहित १८ जना युवा रुकुम (पश्चिम)को चौरजहारी नगरपालिकाकी युवती लिन भनी २०७७ जेठ १० गते सोती पुग्दा सोतीका स्थानीय ५०/६० जना समूहले पीडितहरूलाई लखेट्दै भेरी नदीको किनारमा पुऱ्याई कुटपिट तथा आक्रमण गर्दा नवराज विकसहित ६ जनाको मृत्यु भयो । सो घटनाका सम्बन्धमा इन्सेकसहित मानव अधिकार संस्थाका प्रतिनिधिले जेठ १३ गतेदेखि जेठ १५ गतेसम्म घटनास्थलको अनुगमन, घटनाका घाइते, स्थानीय, घटनाका आरोपितका साथै सरोकारवालासँग भेटघाट तथा छलफल गरी तयार पारेको स्थलगत प्रतिवेदनको सारांश यसप्रकार रहेको छ ।

घटनाको सारांश

नवराज विक र सोतीकी एक युवतीबीच २०७५ सालमा जाजरकोटको कुदुमा भएको राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगितामा भेट भएको र त्यसयता उनीहरूबीच नियमित सम्पर्क भइरहेको थियो । २०७६ साल पुसमा जाजरकोटको खलङ्गामा लागेको मेलाको बेलामा ती युवती नवराजको घरमा चार दिन बसेको पाइयो । नवराज पहिलो पटक युवतीको घरमा जाँदा युवतीकी आमाले खाना खुवाएर जात नमिल्ने भन्दै नआउन आग्रह गरेको र दोस्रो पटक ०७६ चैत १७ गते युवतीको घरमा जाँदा वडाअध्यक्ष डम्बरबहादुर मल्ल, युवतीका दाइ बिनोद मल्ल र परिवारका सदस्यहरूले उनलाई कुटपिट गरी इलाका प्रहरी कार्यालय, चौरजहारीमा बुझाएका थिए । नवराजलाई इलाका प्रहरी कार्यालय, चौरजहारीको हिरासतमा एक दिन राखियो । इलाका प्रहरी कार्यालय, चौरजहारीले चैत १८ गते नवराजको परिवारलाई फोन गरी छोरो बुझ्न आउनु भनेपछि नवराजकी आमा प्रहरी चौकीमा गई नवराजलाई घर ल्याएकी थिइन् ।

नवराजको गाउँदेखि सोती गाउँ पुग्न पैदल करिब दुई घण्टा ४५ मिनेटको समय लाग्छ । नवराजसहितका साथी सोती गाउँमा २०७७ जेठ १० गते साँझ करिब ५.३० बजे पुगेका थिए । युवतीकी आमाले नवराजलाई चिनेपछि 'तँ डुम फेरि आइस् तँलाई कुटाइ नपुगेको हो' भनी गाली गर्न थालिन् । सो लगत्तै नवराजसहितका साथी युवतीको घर नजिकबाट फर्किए । उनीहरूले बाटोमा पर्ने बालकुमारी विश्वकर्माको घरको धारामा पानी खाए । सोही क्रममा सोतीका नाम थाहा नभएका स्थानीयले 'कहाँबाट आयौ बाबु हो काफल खाएर जाऊ' भनी अल्मल्याएका थिए । उक्त अनुरोध बेवास्ता गरी उनीहरू सरासर बन्चरे भन्ने ठाउँमा पुगी मध्यपहाडी लोकमार्गको माथिल्लो भागमा बसिरहेका बेला ५०/६० जनाको समूहमा घरेलु हतियारसहित आएका स्थानीयले नवराज र उनका साथीहरूलाई घेरा हाली एक्कासि आक्रमण गरे ।

सोतीगाउँका स्थानीयबासीको आक्रमणबाट भेरी नपा-४ का २१ वर्षीय नवराज विक, भेरी नपा-४, चौरजहारी नपा-१ का २० वर्षीय टिकाराम सुनार, भेरी नपा-४ का २१ वर्षीय सन्जु विक, भेरी नपा-४ रानागाउँका १७ वर्षीय गणेश बीएम, भेरी नपा-११ का १८ वर्षीय लोकेन्द्र सुनार र गोविन्द शाहीको मृत्यु भयो । उनीहरू सबैको शव भेरी नदीमा भेटिएको थियो । घटनाको करिब आधा घण्टापछि इलाका प्रहरी कार्यालय, चौरजहारीबाट पाँच जना प्रहरी घटनास्थल पुगेका थिए ।

घटनास्थलबाट प्रहरीले १२ जना युवालाई घाइते अवस्थामा उद्धार गरेको थियो । प्रहरीले उद्धार गरेका १२ जनामध्ये सुदीप खड्कालाई टाउको र छातीमा चोट लागेको थियो भने अन्य सबैको शरीरका विभिन्न भागमा चोटपटक थियो । घाइते सबै जनाको मिसन अस्पताल, चौरजहारी उपचार भयो । उद्धार

गरिएका १२ जनालाई प्रहरीले जेठ ११ गते अभिभावकको जिम्मा लगायो । पेट नफुलेको, पानी नखाएको, शरीर नसुन्निएको, टाउको तथा शरीरमा चोट लागेको अवस्थामा सबै शव विभिन्न मितिमा भेरी नदीमा फेला परेको थियो । सबै शवको जाजरकोट स्वास्थ्य सेवा कार्यालयमा पोष्टमार्टम भएको छ । पीडित पक्षले ०७७ जेठ १३ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय जाजरकोटमा २० जनाका विरुद्ध किटानी जाहेरी दिएका छन् । प्रहरीले घटनामा संलग्न भएको आरोपमा चौरजहारी नपा-८ का वडाअध्यक्षसमेत १८ जनालाई गिरफ्तार गरेको छ भने अन्य दुई जना फरार रहेको प्रहरीले जनायो । गिरफ्तार भएकाहरूको बयानको आधारमा थप १२ जनालाई अनुसन्धानको दायरामा ल्याइएको छ ।

घटनास्थलको विवरण

दक्षिण मध्यपहाडी राजमार्ग, पूर्व जाजरकोट कालेगाउँ र रुकुम (पश्चिम) चौरजहारी नगरपालिका सोती गाउँ जोड्ने झुलङ्गे पुल दक्षिणमा सानीभेरी नदी, पश्चिममा रहेको सेती गाड खोला र सालघारी जङ्गल रहेको छ । घटनास्थल भेरी नदीको बगर किनारमा रहेको छ । जाजरकोट जिल्ला भेरी नपा-४ रानागाउँ र रुकुम (पश्चिम) जिल्ला चौरजहारी नपा-८ सोतीगाउँ भेरी नदीले सीमाना छुट्टाएको छ । रानागाउँबाट सोतीगाउँ पुग्न स्थानीयबासीलाई पैदल पौने तीन घण्टा लाग्दछ । रानागाउँ र सोतीगाउँ जान आउन यातायात तथा पैदल हिँडेरसमेत सजिलै पुग्न सकिने क्षेत्र भएकाले यी दुवै क्षेत्रका बासिन्दाको नियमित सम्पर्क र आउने जाने क्रम विगतदेखि नै हुने गरेको थियो । चौरजहारी नगरपालिकामा विमानस्थल, मिसन अस्पताल र चौरजहारी बजारसमेत भएकाले जाजरकोटको रानागाउँबासीका लागि चौरहजारी बजार अनिवार्य गन्तब्य स्थानको रूपमा रहेको पाइन्छ ।

अनुगमन टोलीले फेला पारेको तथ्यहरू

- युवतीको घरछेउ पुगेका युवालाई युवतीकी आमाले गालीगलौज गरेपछि फर्किएका थिए । फर्किंदा सोती गाउँकै स्थानीय बालकुमारी विश्वकर्माको घरमा रहेको धारमा पानी खाएका थिए । बालकुमारीका अनुसार गाउँबाट केही तल झरेपछि स्थानीयहरूले घरेलु हातहतियारसहित (हँसिया, कुटो र दाउरा) लखटेको र भेरी नदीको किनारमा पुऱ्याई ती हतियार प्रयोग गरी आक्रमण गरेका थिए ।
- स्थानीयको कुटपिटबाट युवाहरूको मृत्यु भएको र शव भेरी नदीमा मृत अवस्थामा फेला पऱ्यो ।
- भेरी नदीमा फेला परेका शवको प्रकृति हेर्दा पेट नफुलेको, पानी नखाएको, शरीर नसुन्निएको अवस्थामा थिए ।
- घटनामा दोहोरो भिडन्त वा प्रतिकार भएको थिएन । घटनामा संलग्न कुनै पनि स्थानीयलाई चोटपटक लागेको वा घाइते भएको पाइएन ।
- घटना सुरु भएको आधा घण्टापछि घटनास्थल पुगेको प्रहरीले १२ जनालाई उद्धार गरेको थियो । उद्धार गरेका सबै जनाको चौरजहारी मिसन अस्पतालमा उपचार गराई अभिभावको जिम्मा लगाएको पाइयो ।

निष्कर्ष

२०७७ जेठ १० गते साँझ ६:३० बजेको समयमा सोतीका स्थानीयहरूले भेरी नगरपालिका-४ रानागाउँ निवासी २१ वर्षीय नवराज विक, चौरजहारी नपा-१ का २० वर्षीय टिकाराम सुनार, भेरी नगरपालिका-४ निवासी २१ वर्षीय सन्जु विक, भेरी नगरपालिका-४ रानागाउँ निवासी १७ वर्षीय गणेश विएम, भेरी नगरपालिका-११ का १८ वर्षीय लोकेन्द्र सुनार र गोविन्द शाहीको सामूहिक हत्या गरेको

पाइयो । घटना पूर्वयोजना अनुसार भएको देखिन्छ । पानी, धारा छोएको निहुँमा कुटिनु, दलित भएकै कारण समाजबाट बहिष्कृत हुनु, मठमन्दिरमा दलितहरूलाई बन्देज लगाइनु, बोक्सीको आरोप लगाएर दलित महिला तथा वृद्धहरूलाई मलमुत्र खुवाइनु, गाउँनिकाला गरिनु, दलितहरूसँगको प्रेम तथा विवाहलाई अस्वीकार गर्नु, अन्तरजातीय विवाह गर्ने जोडीलाई शारीरिक र मानसिक यातना दिनु र हत्यासम्म गराउने गरेका घटना सार्वजनिक हुने गरेका छन् । नेपालको संविधान, २०७२ र प्रचलित कानुनले जातीय विभेद तथा छुवाछूतलाई अस्वीकार गरी दण्डनीय अपराधको सूचीमा व्यवस्था गरेको भए पनि व्यवहारमा यस प्रकृतिका घटना र त्यस प्रकृतिका घटना र त्यसप्रतिको दृष्टिकोणमा कमी आएको छैन ।

नेपालको कानुन तथा संविधानले जुनसुकै नाम वा निहुँमा भएका हिंसालाई दण्डनीय मानेको छ । जातिका नाममा हुने गरिने हिंसा तथा विभेदका सवाल अझ गम्भीर विषय हो । त्यसैले यस्ता अपराधमा संलग्नलाई हदैसम्मको दण्डको व्यवस्था गरिएको हुन्छ । नेपालमा जातका आधारमा गरिने विभेदका घटना सार्वजनिक हुने गरेको भए पनि अपराधमा संलग्नहरू कारबाहीको दायरमा आएको उदाहरण एकदमै कम छन् । यस्ता घटना मिलापत्रमा टुङ्गिने गरेका उदाहरणहरू धेरै छन् । रुकुम (पश्चिम)मा भएको दलितसहित युवाहरूको सामूहिक हत्या निकृष्ट अपराध हो । कथित माथिल्लो जातकी किशोरी र कथित दलित किशोरबीचको प्रेमसम्बन्ध अन्ततः हत्याजस्तो गम्भीर अपराधका रूपमा परिणत भएको छ । यो घटनाले हाम्रो समाजमा व्याप्त विभेदको डरलाग्दो पाटोका साथै समाजमा व्याप्त जातिगत भेदभाव र विभेदको स्वरूप उजागर गरेको छ । नेपालमा व्याप्त दण्डहीनता र अपराध गर्दा पनि केही नहुने उदाहरण हेरेर र देखेर हुर्किएको पुस्ता यो अपराधमा संलग्न रहेको छ ।

यसैगरी, राज्यको निर्वाचित स्थानीय सरकारका प्रतिनिधि नै कानुनी शासनको पालनामा गम्भीर समस्या देखिएको छ । शान्ति सुरक्षा र कानुन कार्यान्वयनका लागि परिचालित गर्नुपर्ने प्रतिनिधि नै घटनामा संलग्न हुनुले गम्भीर प्रश्न खडा गरेको छ । घटनामा नाम जोडिएकी युवतीको गोपनीयताका विषय र संरक्षणका सवालमा राज्यले उचित ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

सुझाव

- घटनाको निष्पक्ष छानबिनका लागि उच्चस्तरीय सर्वदलीय संसदीय छानबिन समिति गठन गर्नुपर्ने ।
- जातीय विभेदका कारण हुने हिंसाका विरुद्ध राजनीतिक दल, सञ्चार क्षेत्र, नागरिक समाजको एकीकृत पहलकदमी आवश्यक देखिन्छ ।
- घटनाका पीडित परिवारको सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभूतिका लागि राज्यको उपस्थिति र प्रभावकारी कार्यक्रम आवश्यक देखिन्छ ।
- व्याप्त दण्हडीनताको अन्त्यका लागि पहलकदमी लिनुपर्ने ।
- जातीय भेदभाव तथा छुवाछूतजन्य कार्यहरूलाई उच्च प्राथमिकताका साथ कानूनी कारबाहीको दायरामा ल्याउनुपर्ने ।
- घटनामा संलग्न सबै आरोपितहरूलाई गिरफ्तार गरी विद्यमान कानुनी प्रक्रिया अनुसार गहन अनुसन्धान गरी फौजदारी अपराध अर्न्तगत सजाय गरिनुपर्ने ।
- घटना र घटनास्थलमा उपलब्ध प्राथमिक प्रमाण जोगाउन प्रहरी प्रशासनलाई जिम्मेवार बनाउने ।

अनुसूची एकः

घटना सम्बन्धमा आरोपित, पीडित पक्ष, प्रत्यक्षदर्शी, सरोकारवाला र स्थानीयबासीको भनाइ

○ प्रहरी हिरासतमा रहेका चौरजहारी नपा-८ का वडाअध्यक्ष डम्बरबहादुर मल्ल

कोरोनाको महामारी बढ्दै गएको बेला गाउँ आएका नवराव विकसहितका युवालाई स्थानीय समुदायले कहाँबाट किन आएको भनी सोधपुछ गर्दै थिए । नवराज विक यसअघि पनि पटकपटक आएको हुँदा मैले प्रहरीलाई खबर गरेको हुँ । यत्तिकैमा गाउँले पनि जम्मा भए उनीहरू आवेशमा आएपछि घटना हुन पुग्यो ।

○ मृतक नवराज विकका बुबा मुनलाल नेपाली

घटनाको प्रत्यक्षदर्शी म होइन । लासको विषयमा कसैले लास नबुझ भन्छन् कसैले क्षतिपूर्तिको माग गर भन्छन् । आफूलाई दुःख परेको छ केटा र युवतीबीच दुई वर्ष अघिदेखि प्रेम सम्बन्ध थियो । युवतीको पेटमा गर्भ छ भन्छन् तर त्यो कुरा मलाई स्पष्ट छैन । छोराले युवतीसँग फोनमा कुरा गर्दा छोराको आमाले सुनेको थिए भन्छिन् । छोरासँग युवतीले फोनमा कुरा गर्दा मलाई अर्को ठाउँमा विवाह गर्ने भए मेरो बच्चा सकुसल चाहिन्छ भन्यो भन्दै थिइन् । युवती हाम्रो घरमा पहिलो चोटी ०७६ पुसमा आएकी थिइन । त्यतिबेला चार दिन बसेर फर्केको, दोस्रो पटक दुई दिन बसेर गएकी थिइन् । यसपटक काफल खाने र माछा मार्ने भनी घरबाट नवराज एक्लै गएको थियो । युवती आफ्नी छोरी सँगसँगै पढ्ने भएकाले घरमा आउँदा छोरीको साथी होला भन्ने ठानेको थिएँ । युवती घरमा आउँदा आफु नवराजको साथी भएको र आफूलाई बुहारी भन्न युवतीले आग्रह गरेपछि मात्र छोराको साथी रहेछ भन्ने थाहा पाए । त्यसपछि अहिले तिमी सानै छौ भर्खर नौ कक्षामा पढ्दैछौ, उमेर पुगेपछि विवाह गरौँला एक त तिमीसँग जात मिल्दैन तिमीले विवाह गरेपछि मात्र बुहारी भनौँला भनी सम्झाइबुझाइ गरी पठाएको थिएँ । घरपरिवारमा विवाह गर्ने/नगर्ने भन्ने कुराको जानकारी थिएन । छोरालाई माथिल्लो जातको छोरी ल्याउन खोजेको कारण हत्या गरिएको होला ।

○ मृतक गणेश बीएमका बुबा पदमबहादुर बुढा

नवराज विक मेरो छोरा गणेश बीएमको साथी हो । घरबाट खेल्न जान्छु भन्दै गएको थियो । घटनामा परेछ । सोतीका मानिसले किन कुटपिट गरे थाहा भएन । युवतीकी आमाले सोतीको स्थानीयलाई उक्साएका कारण यो घटना भएको हुनुपर्छ । छोरीलाई तल्लो जातको केटासँग विवाह गर्न नदिने मनसाय थियो होला ।

○ सोभे विक, मृतक टिकाराम सुनारका बुबा

मेरो छोरा जाजरकोट जिल्ला भेरी नगरपालिका-४ रानागाउँमा काकीको घरमा बस्ने गर्थ्यो । नवराज विकलाई युवतीले बोलाए नबोलाएको थाहा भएन । नवराज विक युवतीको घरमा पटक-पटक जाने गर्थे । मेरो छोरालाई बाहिरबाट चक्कुले हानेर मारेर फालेका रहेछन् । नवराजलाई पनि बाहिर कुटपिट गरेका रहेछन् । नवराजको समूह युवतीको घरमा पुगेका होइनन् । डुमको छोरा आयो भन्दै

मृतकका आमाले छिमेकीलाई बोलाएर हँसिया, कुटो र दाउराले हानी मारेका रहेछन् टाउकोमा चोट छ। अन्तरजातीय प्रेम सम्बन्धका कारण दुवै जनाको प्रेम सम्बन्ध भत्काउनलाई यो घटना भएको हो।

- **गोविन्द सुनार, घटनाका घाइते**

आफूलाई नवराजले दुलही ल्याउनुपर्ने छ आऊ भन्दै फोन गरेर बोलाए। हामी सबै २० जना धल्ला पुलमा जम्मा भयौं। धल्लाबाट हामी सोती गाउँतर्फ जाँदै गर्दा बाटोबाट दुई जना साथीहरू फर्किए र हामी १८ जना युवतीको घरनजिक पुग्यौं। युवतीकी आमाले हामीलाई देखिन्। 'डुम फेरि आइस् अस्तीको कुराले पुगेन' भन्दै गालीगलौज गरिन्। नवराजलाई हामीले नचिन्ने अवस्थामा राखेका थियौं । तैपनि युवतीको आमाले नवराजलाई चिनिन्। हामी चुपचाप फर्कियौं। युवतीसँग भेट भएन। हामी फर्केर सोती गाउँभन्दा तल सडकमा पुगिसकेपछि ढुङ्गामुढाले आक्रमण भयो। ३०/४० जना आएर हामीलाई हसिँया दाउरा र ढुङ्गाले कुटे। हामीलाई नकुट्नुस् हामीले केही गरेका छैनौं भनी अनुनय विनय गरे पनि उनीहरूले हाम्रो कुरा सुनेनन्। मलाई नदीबाट तानेर कुटपिट गर्ने क्रममा म बेहोस भएछु। मलाई प्रहरीले बचाएको रहेछ।

- **मदन शाही, घटनाका घाइते**

घटना हुने दिन म घरमा थिएँ। नवराजले फोन गरेर 'युवती लिन जाउँ ' भनेर बोलायो हामी त्यहाँ गयौं। त्यस्तो हुन्छ भन्ने थाहा पाएको भए हामी जाने थिएनौं। हामीलाई देखिसकेपछि युवतीकी आमाले 'डुम फेरी आइस् त डुमलाई आज यहीँ मार्न पर्छ' भन्दै गालीगलौज गरिन्। हामीले 'आन्टी हामी त्यत्तिकै आएका हौं' भन्यौं। त्यसपछि हामी त्यहाँबाट फर्कियौं। सोती गाउँभन्दा तल सडकको माथिपट्टि ढुङ्गामा आएर बसेका थियौं। त्यो गाउँमा कोही थिएनन्। कहाँबाट आएर एक्कासि आएर आक्रमण गरे। त्यसरी आएर हान्छन् भन्ने थाहा पाएको भए त बस्ने थिएनौं। एक्कासि माथिबाट धेरैको सङ्ख्यामा आएर ढुङ्गाले हाने। हामी हाम्रो जिल्लामा आउँदा पनि उनीहरूले त्यहाँ आएर हामीलाई कुटेका थिए। चारैतिर घेरेर ढुङ्गा दाउराले हाने। कसैको होस थिएन। गाउँका सबै आएर लखेटेर कुटेर हत्या गरी भेरीमा फलिदिएका हुन्। मृत्यु भएका पाँच जना र बेपत्ता एक जना (सबै) भेरी नदीमा पौडी खेल्न जान्ने मान्छे हुन्।

- **इन्द्रजङ्ग शाही, घटनाका घाइते**

हामी जाजरकोट रानागाउँबाट नौ जना धल्ला गयौं। धल्लामा अरु साथीहरू थिए। नवराजले हामीलाई युवती लिन जाऊँ भनेर बोलायो। हामी धल्लाबाट सबै साथी जम्मा भएर गयौं। हामी युवतीको घरमा नपुग्दै युवतीको घर नजिकै सडकमा थियौं। हामीलाई युवतीको आमाले देखेर गालीगलौज गरिन्। त्यसपछि हामी कसैलाई केही नभनी फर्कियौं। हामी सोती गाउँभन्दा तल आएर बसेका थियौं। एक्कासी माथिबाट आएर ढुङ्गाले हाने। चारैतिर घेरेर आक्रमण गरे। हाम्रा साथीहरूलाई मारेर भेरीमा फालेका हुन्।

सरोकारवालाका भनाइहरू:

- **खम्बजङ्ग शाह, वडाअध्यक्ष, भेरी नगरपालिका-४, जाजरकोट**

उमेर नपुगेकी बालिकालाई ल्याउने भनी लकडाउनको समयमा नवराज विकले आफ्ना साथी लिएर युवतीको घरमा नजानु पर्ने हो। लकडाउनको समयमा अर्काको घरमा जानु नवराज र उनका

साथीहरूको गल्ती हो । युवती पक्षले कानुन हातमा लिन हुँदैनथ्यो, हातमा लिए । यो घटना राजनीतिकरण नहोस् । सत्यतथ्य घटनाको छानबिन होस् । केटा र युवतीको घरमा जाने संयोग मिलेन जातीय विभेदको विषयमा दुवै पक्ष एकअर्काको घरमा आउने जाने छुवाछूत मान्दैनौँ भनी दुवै परिवारबाट स्वीकार भएको कुरा हो ।

○ **विशाल शर्मा, प्रमुख, चौरजहारी नगरपालिका, रुकुम (पश्चिम)**

जे नहुनु थियो भयो । घटना निन्दनीय छ । यस विषयमा घटनाको छानबिन गरी सत्यतथ्य बाहिर ल्याउनु पर्छ । नेकपाले चन्द्रबहादुर विकको संयोजकत्वमा छानबिन समिति बनाएको छ । समितिमा पुष्पा वादी र भीमा थापा सदस्य रहनुभएको छ । उक्त समितिले काम सुरु गरिसकेको छ । हाम्रो पनि समिति गठनको विषयमा सहमति रहेको छ । घटना अनुसन्धानका क्रममा रहेको छ ।

○ **उपेन्द्र पौडेल, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, रुकुम (पश्चिम)**

घटनामा विवाह गर्न गएको भन्ने आधार छैन । सामान्यतया विवाह गर्न आफ्ना अभिभावकसँग जाने गरिन्छ । अभिभावक कोही नगएको हुँदा के मनसायले गएका हुन् भन्न सकिने अवस्था छैन । न्याय दिलाउने र घटनाको अनुसन्धान गर्ने हाम्रो काम हो । हामी यस विषयमा लागिपरेका छौँ । घटनाको सत्यतथ्य छानबिन निष्पक्ष ढङ्गले हुनेछ ।

○ **ठगबहादुर केसी, डिएसपी, रुकुम (पश्चिम)**

घटना अनुसन्धानको क्रममा रहेको छ । पीडित पक्षले जाजरकोट जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा जाहेरी दिएका छन् । प्रहरीले घटनामा संलग्न भएको आरोपमा १८ जनालाई गिरफ्तार गरेको छ । घटनाको सत्यतथ्य छानबिन हुनेछ । फरार रहेकाको खोजबिन भइरहेको छ ।

○ **किशोरकुमार श्रेष्ठ, डिएसपी, जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जाजरकोट**

घटनामा मृत्यु भएका पाँच जनाको शवको पोष्टमार्टम स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जाजरकोटमा भएको छ । हामी अनुसन्धानका क्रममा छौँ । हालसम्म १८ जनालाई गिरफ्तार गरिएको छ । उच्चस्तरीय छानबिन समिति पनि जिल्लामा आएको छ । सोधपुछ भइरहेको छ । हामीकहाँ पोष्टमार्टमको प्रतिवेदन आइसकेको छैन ।

○ **सुनिल पुन, डाक्टर, स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, जाजरकोट**

सोती घटनामा भेटिएका पाँच जनाको शवको पोष्टमार्टम भइसकेको छ । पोष्टमार्टम प्रतिवेदन बनाउँदै छौँ । जेठ १३ गते एक शवको पोष्टमार्टम भएको थियो भने जेठ १४ गते दुई जनाको पोष्टमार्टम भएको थियो । त्यसैगरी, जेठ १५ गते एक जनाको शव र जेठ १६ गते एक शवको पोष्टमार्टम भएको थियो । विभिन्न सञ्चारमाध्यमले पोष्टमार्टमको रिपोर्ट आयो भनी समाचार बाहिर ल्याएको विषयमा हाम्रो ध्यानाकर्षण भएको छ । हामीसँग सम्पर्क नगरी लेखिएको समाचारका विषयमा हामी पोष्टमार्टममा संलग्न चिकित्सकले विज्ञप्ति निकाल्ने तयारी गरेका छौँ । हामीले पोष्टमार्टमको रिपोर्ट प्रहरी कार्यालयमा बुझाउँछौं । तपाईंहरूले पोष्टमार्टमको रिपोर्ट प्रहरी कार्यालयबाट लिनु होला ।

- **राजकुमार शर्मा, इञ्चार्ज, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी, रुकुम (पश्चिम)**

सोती घटना दुःखद् निन्दनीय भएको र सत्यतथ्य पत्ता लगाई दोषीलाई कडाभन्दा कडा कारबाही गर्नु पर्दछ । यो घटनालाई राजनीतिकरण नगर्न अनुरोध गर्दछु ।

- **प्रेमप्रकाश वली, सभापति, नेपाली काङ्ग्रेस, रुकुम (पश्चिम)**

सोती घटना दुःखद् र निन्दनीय छ । दोषीलाई कडा कारवाही गर्नु पर्छ । राजनीतिकरण गर्न हुँदैन । आरोपितलाई उन्मुक्ति दिनु हुँदैन । निष्पक्ष छानबिन हुनु पर्छ । नेपाली काङ्ग्रेस आस्थामा जो जता भए पनि त्यसको बचाउमा लाग्दैन । विभिन्न तर्क आए पनि यो घटना अन्तरजातीय प्रेम सम्बन्धका कारण भएको हो ।

सोतीका स्थानीयबासीको भनाइः

- **बालकुमारी विश्वकर्मा**

जाजरकोटबाट आएका युवाहरूको समूह सोतीस्थित युवतीको घरमा पुगेर फर्कंदै गर्दा हाम्रो घरको धारामा पानी खाएको र सोती गाउँमा झगडा नगरी फर्कंदै गरेको देखेका थियौं । युवाहरू चुपचाप फर्कंदै थिए ।

- **महेन्द्र पुन**

केटा पक्ष युवती लिन भनी यसअघि सोती गएका थिए । पहिलो पटक केटालाई युवतीको घरमा खाना खुवाएको र सम्झाइबुझाइ गरी पठाएका थिए । दोस्रो पटक तीन चार जना साथीसहित युवतीको घरमा आउँदा युवतीको बुबा र युवतीको दाइले एक दुई थप्पड हानेको र वडा अध्यक्ष डम्बरबहादुर मल्ललाई भनी वडा अध्यक्ष मल्लले प्रहरीलाई खबर गरी नवराज र उनका साथीलाई प्रहरीलाई बुझाएका थिए । तेस्रो पटक १८/१९ जनाको समूहमा आउँदा लकडाउनको समयमा अर्काको गाउँमा किन प्रवेश गरेको भनी युवती पक्ष र छिमेकीलाई रिस उठेपछि लखेटेका थिए । युवती पक्ष र स्थानीयले लखेट्दा नवराजलगायत पाँच जना भेरी तर्न खोजेको र भेरीमा बगेर मरेको हुन सक्छन् । वीरबहादुर मल्लले छोरीको उमेर पुगेको छैन भनी विवाह गर्न नमानेको कारण नवराज विकले केटाहरू साथमा ल्याई युवतीलाई हुल हुज्जत गरी लैजान खोजेकोमा छिमेकीले लखेटेका हुन् । उनीहरू आफै भेरी नदी तर्न खोज्दा बगेका हुन् ।

- **बेदबहादुर मल्ल**

यो घटना जातीय विभेदका कारण भएको होइन । यसभन्दा अगाडि मल्ल परिवारमा अन्तरजातीय विवाह भएको छ । तर कसैलाई जातीयताको कारण समस्या भएको छैन ।

- **बिर्मी मल्ल**

लकडाउनको समयमा गाउँमा धेरैजना आउँदा सोधपुछ गरेको हो । जातीय घटना होइन । त्यो परिवारमा पहिला पनि अन्तरजातीय विवाह भएको थियो । उनीहरूबीच घरपरिवारमा राम्रो सम्बन्ध छ । ती केटाहरूको कसरी मृत्यु भयो थाहा भएन । लखेटेर कुटेर हत्या गरेको होइन ।

○ **भक्तबहादुर मल्ल**

मृतक नवराज विकले अन्य युवाहरूलाई लिन हुँदैन्थ्यो । पहिला मृतकहरूले अराजकता देखाएपछि सोतीबासीहरूले कानुन मिचे । घटना अकल्पनीय भयो तर जातीय विभेदका कारण यो घटना भएको होइन । यो परिवार जातीय विभेद गर्ने परिवार होइन । यो परिवारमा योभन्दा पहिला पनि सोही परिवारबाट यमुना मल्लले विष्णु चनारासँग अन्तरजातीय विवाह गरेर मेलमिलापसँग बसेका छन् भने निमबहादुर मल्लले सीता विकसँग विवाह गरी घरपरिवारमा राम्रो सम्बन्ध रही आएको छ । यो जातीय घटना होइन । यमुना मल्ल र निमबहादुर मल्ल युवतीको दाजु र दिदी नाता पर्दछन् ।

घटनामा मृत्यु भएकाहरूको विवरण

क्रसं.	नाम थर	ठेगाना	उमेर	लास प्राप्त भएको मिति र स्थान	पोष्टमार्टम भएको मिति
१	नवराज विक	भेरी नपा-४ रानागाउँ, जाजरकोट	२१	०७७ जेठ ११ गते, जाजरकोटको कालेगाउँ नजिक भेरी नदीमा	०७७ जेठ १४ गते
२	टिकाराम सुनार	चौरजहारी नगरपालिका-१ चौरजहारी, रुकुम (पश्चिम)	२०	२०७७ जेठ ११ गते जाजरकोटको छेडा नजिक भेरी नदीमा	०७७ जेठ १३ गते
३	गणेश बीएम	भेरी नगरपालिका-४ रानागाउँ, जाजरकोट	१७	२०७७ जेठ १२ गते, जाजरकोटको छेडा नजिक भेरी नदीमा	०७७ जेठ १४ गते
४	लोकेन्द्र सुनार	भेरी नगरपालिका-११, मटेला, जाजरकोट	१८	२०७७ जेठ १४ गते, जाजरकोटको मटेला नजिक भेरी नदीमा	०७७ जेठ १५ गते
५	सन्जु विक	भेरी नगरपालिका-४ रानागाउँ, जाजरकोट	२१	०७७ जेठ १६ गते, जाजरकोटको छेडा नजिक भेरी नदीमा	०७७ जेठ १६ गते
६	गोविन्द शाही	भेरी नगरपालिका-११ रानागाउँ, जाजरकोट		०७७ जेठ २१ गते, जाजरकोटको छेडा नजिक भेरी नदीमा	०७७ जेठ २१ गते

गिरफ्तार भएका व्यक्तिहरूको विवरण

चौरजहारी नगरपालिका-८ सोती निवासी ४१ वर्षीय वडाअध्यक्ष डम्बरबहादुर मल्ल, सोही ठाउँ निवासी ४२ वर्षीय वीरबहादुर मल्ल (युवतीको बुवा), सोही ठाउँका ३९ वर्षीया प्रकाशी मल्ल (युवतीको आमा), २२ वर्षीय रमेश मल्ल, १७ वर्षीया सुष्मा मल्ल (विवाह गर्ने भनिएकी युवती), ४२ वर्षीय डिल्ली मल्ल, ३९ वर्षीय प्रेमबहादुर ठकुरी, २६ वर्षीय सन्तोष मल्ल, २८ वर्षीय मोहन पुनमगर, ४० वर्षीय मानबहादुर मल्ल, ३७ वर्षीय टोपबहादुर मल्ल, ५४ वर्षीय नन्दु मल्ल, २० वर्षीय बिनोद मल्ल, ४२ वर्षीय इन्द्र भनिने इन्द्रबहादुर मल्ल, ४६ वर्षीय हर्कबहादुर मल्ल, ३५ वर्षीय तिलक चन्द, १९ वर्षीय दिपेन्द्र चन्द र ५२ वर्षीय तुलबहादुर मल्ल रहेका छन् । गिरफ्तार भएका सबै जनालाई जिल्ला प्रहरी कार्यालय रुकुम (पश्चिम)मा राखिएको छ ।

जाजरकोटबाट सोती गाउँ गएका नवराज विकसहितका साथीहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	ठेगाना
१.	नवराज विक	भेरी नपा ४, जाजरकोट
२.	टिकाराम सुनार	चौरजहारी नपा-१, रुकुम (पश्चिम)
३.	गणेश बीएम	भेरी नपा-४, जाजरकोट
४.	सन्जु विक	भेरी नपा-४, जाजरकोट
५.	लोकेन्द्र सुनार	भेरी नपा-११, जाजरकोट
६.	गोविन्द शाही	भेरी नपा-११, जाजरकोट
७.	महेश कार्की	भेरी नपा ३ जाजरकोट
८.	विभाग पुन	भेरी नपा ३ जाजरकोट
९.	भोला विक	भेरी नपा-३, जाजरकोट
१०.	सुदिप खड्का	भेरी नपा-४, जाजरकोट
११.	गोविन्द सुनार	भेरी नपा-११, जाजरकोट
१२.	मदन शाही	भेरी नपा-४, जाजरकोट
१३.	इन्द्रजङ्ग शाह	भेरी नपा-४, जाजरकोट
१४.	जीवन विक	भेरी नपा ४ जाजरकोट
१५.	डिल्ली विक	भेरी नपा-४, जाजरकोट
१६.	सुनिल सुनार	राप्ती सोनारी गाउँपालिका-४, बाँके
१७.	सरोज भडेल	भेरी नपा, जाजरकोट
१८.	लालबहादुर खड्का	भेरी नपा, जाजरकोट

अनुसूची दुईः

विज्ञप्तीहरू

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा)
जिल्ला कमिटी, रूकुम (पश्चिम)

मिति : २०७७ जेठ १६ गते ।

प्रेस विज्ञप्ति

यही जेठ १० गते चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.-८, सोतीमा भएको घटनाका सन्दर्भमा जेठ ११ गते प्रेस विज्ञप्ति जारी गरी पार्टीको प्रारम्भिक धारणा सार्वजनिक भैसकेको छ । सो घटनाका सम्वन्धमा उठेका कतिपय प्रश्नका सन्दर्भमा पार्टीको धारणा थप स्पष्ट गर्न बीहिवार हाम्रो पार्टीका केन्द्रीय सदस्य एवं रुकुम (पश्चिम)का ईन्चार्ज क.राजकुमार शर्मा (आर्ट)को अध्यक्षतामा उपलब्ध केन्द्रीय कमिटी सदस्यहरु र प्रदेश कमिटी सदस्यहरुको बैठक सदरमुकाम मुसिकोटमा बसी लिईएका निर्णय आम जनसमुदायको जानकारीको लागि हार्दिक अनुरोध छ ।

१. चौरजहारी नगरपालिका वडा नं.-८, सोतीमा जेठ १० गते भएको घटना अत्यन्त दुखद र निन्दनीय छ । यस घटनाको घोर भर्त्सना एवं घटनामा ज्यान गुमाउनु हुने सबैप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोकाकुल परिवारजनमा गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछौं । यो घटनाले राजनैतिक परिवर्तनको स्तरमा सामाजिक र सांस्कृतिक रुपान्तरण अपुग भएको पुष्टी गर्दछ । घटनाका सन्दर्भमा कानुनी कारवाहीका लागि मुद्धाको प्रक्रिया समेत शुरु भईसकेको र संघीय सरकारले समेत घटनाको यथार्थ छानविनको लागि समिति गठन गरि कार्यप्रारम्भ गरिसकेको अवस्थामा सरकारी संयन्त्र मार्फत भईरहेको छानविन र अनुसन्धानलाई पार्टी र स्थानीय सरकारको तर्फबाट पूर्णरुपले सहयोग गर्ने ।

२. घटनाको पृष्ठभूमिमा अन्तरजातीय प्रेमसम्वन्ध, स्थानीय र बाहिरवाट आएका युवाहरु बिचको विभिन्न अवस्थाको ईगो र लकडाउन परिपालना गर्ने गराउने मनोविज्ञान देखियता पनि भेरी नदीको किनारमा ५ जनाको शव भेटीएको र एक जना अझै बेपत्ता भएको अवस्थाले घटना गंभीर प्रकृतिको देखिन्छ । यस अवस्थामा घटनाको गंभीर छानविन र अनुसन्धान गरी दोषि उपर कारवाही गर्न सरकारसंग माग गर्ने ।

३. महान जनयुद्ध, जनआन्दोलन एवं वर्गसंघर्षका अन्य कैयौ मोर्चा मार्फत उत्पीडित वर्ग र समुदायको मुक्ति तथा समग्र परिवर्तनको लागि रुकुमेली कम्युनिष्ट आन्दोलन र नेतृत्वले राष्ट्रिय स्तरमा पुर्‍याएको योगदानको प्रभावबाट अत्तालिएको कतिपय तत्वले सोती घटनालाई राजनैतिक रुप दिई रुकुमेली कम्युनिष्ट आन्दोलन र नेतृत्वमाथि गरिरहेको प्रहारको घोर भर्त्सना गर्ने र यसप्रकारको रवैयाको प्रतिवाद गर्ने ।

४. सोती घटनाको सत्यतथ्य बुझ्न र अनुसन्धान कार्यमा सरकारी संयन्त्रलाई सहयोग गर्न हाम्रो पार्टीका आदरणीय नेता एवं प्रतिनिधि सभाका सांसद जनार्दन शर्माको निर्देशनमा पार्टी जिल्ला कार्यालय मार्फत क.चन्द्रबहादुर वि.क.को संयोजकत्वमा गठित ३ सदस्यीय समितिले आफ्नो अध्ययन गम्भीर र जिम्मेवार रुपले गरिरहेको र थप अध्ययन सहितको प्रतिवेदन जिल्ला कार्यालयमा पेश गर्ने ।

५. सोती घटनाका सन्दर्भमा विशेषत: दलित समुदायबाट व्यक्त प्रतिक्रियालाई सम्मान गर्दै पार्टीको तर्फबाट उत्पीडित वर्ग र समुदायको पक्षमा दृढतापूर्वक उभिने प्रतिवद्धता गरियो ।

(.................)
गोपाल शर्मा
अध्यक्ष

मुसीकोट न.पा.-१, बागबजार, मदन-आश्रित भवन, रुकुम (पश्चिम), कर्णाली प्रदेश, नेपाल
Tel : 088-530062, Email : ncprukumwest@gmail.com, Facebook.com/ncprukumwest

नेपाली कांग्रेस
जिल्ला कार्य समिति
रुकुम (पश्चिम)

मिति २०७७/०२/१२

प.सं. :-
च.नं. :-

प्रेस विज्ञप्ती

विषय :-

देश महामारीको संकटमा परेको बेलामा रुकुम (पश्चिम) अन्तरगत रहेको चौरजहारी नगरपालिका वडा नं ८ मा भएको जघन्य अपराधिक घटनाले हाम्रो पार्टी नेपाली कांग्रेसको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ। उक्त घटना मिति २०७७ जेठ १० गते साँझ पख हुन गएको र त्यसबाट छिमेकी जिल्ला जाजरकोटको भेरी न.पा-४ रानागाउँ बस्ने नवराज वि.क, चौ.न.पा-१ रुकुम (पश्चिम) बस्ने टिकाराम वि.क को हत्या गरिएको र स्व.नवराज सगै रहेका अन्य चारजना युवाहरु अझैपनि बेपत्ता रहेको समाचार अत्यन्त आपत्तिजनक छ । अहिलेसम्म निज ४ जना युवाहरुको अवस्था अज्ञात छ। उक्त घटनामा स्व. नवराज र स्व टिकाराम सगै रहेका अन्य १२ जना प्रहरीको नियन्त्रणमा रहेको बुझिन आएकोले प्रहरी प्रशासनले यस घटनाको यथासिघ्र गहिरो तथा निष्पक्ष ढंगले छानविन गरी सत्यतथ्य सार्वजनिक गर्नका लागि नेपाली कांग्रेस रुकुमको तर्फबाट जोडदार माग गर्दछौं ।

नेपाल एक छुवाछुत तथा जातिय विभेद मुक्त राष्ट्र हो । यस घटनामा केटाकेटी दुवैको सहमति पछि बिहेको लागि केटी लिन गएका युवाहरुलाई दलित भएकै कारण केटालाई छोरी नदिने भन्दै कुटपिट गरी लखेट्दै लगी मृत्यु को अवस्थामा पुऱ्याउनु लज्जाको विषय हो । यस घटनाले एक समाजको मात्र नभई सिङ्गो राष्ट्रको सामाजिक व्यवस्था तथा नेपालको संविधान माथि नै प्रश्न खडा भएको छ।

यस घटनामा स्वयं चौरजहारी न.पा वडा नं ८ का वडाध्यक्ष, स्व. नवराज की प्रेमिका शुष्मा मल्ल, उनका परिवारका सदस्य र अन्य गाउँले युवाहरु संलग्न रहेको पाइएको छ। यस सन्दर्भमा जुन अप्रत्यासित र अकल्पनिय घटना घटेको छ, त्यस्ले समाजमा हिंसा र हत्याको श्रृङखला विस्तार हुने र समाजमा शान्ति, सुरक्षामा गम्भीर खलल देखिएको छ। तसर्थ यस घटनालाई कुनैपनि प्रकारको राजनितिक रंग नदिई सवै पक्षबाट घटनाको अनुसन्धान प्रक्रियामा सहयोग गर्न समेत आग्रह गर्दछौं । कुनै दल विशेषले छानविन समिति बनाउनु भन्दा पनि राज्यको सरोकारवाला निकायले नै सत्यतथ्य तथा सुक्ष्म तवरले अध्ययन अनुसन्धान गरी दोषी माथि हदै सम्मको कानुनी कारवाही गरियोस । वास्तविक अपराधी नछुटुन, निर्दोष व्यक्तिले दु:ख नपाउन र पिडितले उपयूक्त न्याय पाउन। त्यसका लागि हामी सबै गम्भीर बनौं। घटनालाई सानोतिनो र हल्का रुपले नलिउं। पुन: घटनाको सत्यतथ्य तथा निष्पक्ष छानविन तथा अनुसन्धानको लागी जोडदार माग गर्दछौं। यस घटना मानव जातिको लागी नै एक लज्जास्पद कलंक भएको हाम्रो ठहर छ।

अत : हालसम्म बेपत्ता भएका ४ जना युवाको खोजी कार्य तदरुपताका साथ अगाडी बढाइयोस । साथै यस घटनामा ज्यान गुमाउने स्व.नवराज वि.क. तथा टिकाराम वि.क प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन व्यक्त गर्दै परिवारजनमा गहिरो समवेदना प्रकट गर्दछौं। साथै घाइतेहरुको सिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछौं।

प्रेम प्रकाश ओली
सभापति

जि.प्र.का.का.द.नं. ६/०४८/०४९
स.क.प.आ.नं. ११४४९, पान नं. ३००९३१९७

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

मिति २०७७ जेठ १३ गते

चौरजहारी घटनाको तथ्य संकलन गर्न अधिकारकर्मीको टोली घटनास्थलतर्फ

दण्डहीनताको विरोध गरौं, मानव गरिमाको रक्षा गरौं !

रुकुम पश्चिम चौरजहारी नपा-८ सोतीगाउँमा २०७७ जेठ १० गते भएको घटनामा जाजरकोट जिल्ला भेरी नपा-४ का २१ वर्षीय नवराज विश्वकर्मा, सोही ठाउँका १७ वर्षीय गणेश विएम र रुकुम जिल्ला चौरजहारी नपा-१ का २० वर्षीय टिकाराम विश्वकर्माको शव फेला परेको र अरु तीन जना व्यक्ति सम्पर्कमा नआएको भनिएको घटनाको सत्य तथ्य संकलन गर्न इन्सेक रुकुम (पश्चिम) का जिल्ला प्रतिनिधि मनिषा केसीको नेतृत्वमा मानव अधिकार संस्थाका प्रतिनिधि सम्मिलित एक टोली जेठ १३ गते बिहान घटनास्थल प्रस्थान गरेको छ ।

टोलीमा बार एशोसियशनका रुकुमपश्चिम अध्यक्ष एक्क पाण्डे, गैसस महासंघका जिल्ला अध्यक्ष नारायणकुमार शाह, रुकुमेली समाज विकास केन्द्रका अध्यक्ष नरबहादुर नेपाली र हरप्लेसका अध्यक्ष सुनीता बीएम रहनु भएको छ । टोलीले संकलन गरेको सत्यतथ्य विवरणका आधारमा तयार पारिने प्रतिवेदन केही दिनभित्र सार्वजनिक गरिनेछ ।

नारायण सुवेदी
संयोजक
इन्सेक कर्णाली प्रदेश कार्यालय, सुर्खेत

मानव अधिकार र सामाजिक न्यायका निम्ति
अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) कर्णाली प्रदेश कार्यालय
वीरेन्द्रनगर नगरपालिका-७, इत्राम, सुर्खेत
फोन ०८३-५२१४८९,
Email: surkhet@insec.org.np Web-site: www.insec.org.np, www.inseconline.org

मिति २०७७ जेठ १२ गते

प्रेस विज्ञप्ति

रुकुम (पश्चिम) चौरजहारी नपा-८ सोतीगाउँमा २०७७ जेठ १० गते साँझ कुटपिटबाट जाजरकोट जिल्ला भेरी नपा-४ का २१ वर्षीय नवराज विश्वकर्मा र रुकुम जिल्ला चौरजहारी नपा-१ का २० वर्षीय टिकाराम विश्वकर्माको शव फेला परेको र अरु चार जना व्यक्ति सम्पर्कमा नआएको भनि विभिन्न सञ्चारमाध्यममा आएको घटना सम्बन्धमा कर्णाली प्रदेशमा कार्यरत हामी अधिकारकर्मीहरूको गम्भीर ध्यानाकर्षण भएको छ ।

जाजरकोट जिल्ला भेरी नपा-४ का नवराज विश्वकर्मा र १७ वर्षीया एक युवतीबीच प्रेम सम्बन्धपछि उनीहरूको भागी विवाहका लागि साथ दिन गएका भनिएका व्यक्तिमाथि चौरजहारी नगरपालिका-८ का वडाध्यक्ष डम्बरबहादुर मल्ललगायतको संलग्नतामा कुटपिट भएको भन्दै प्रहरीले १० जनालाई गिरफ्तार गरेको तथा दुई जना व्यक्तिको शव फेला परेको र जाजरकोट जिल्ला भेरी नपा-११ का चार जना क्रमशः १८ वर्षीय लोकन्द्र सुनार, १७ वर्षीय गोबिन्द शाही, २१ वर्षीय सन्जु विक र १७ वर्षीय गणेश बीएम घरपरिवारको सम्पर्कमा नभएको खुलेको छ ।

'जातीय भेदभाव तथा छुवाछूत कसूर र सजाय ऐन २०६८' तत्कालीन व्यवस्थापिका संसद्बाट छुट्टै कानून पारित भएको दिन जेठ १० गते दलित समुदायले उत्सव मनाउने दिवसको दिन कर्णाली प्रदेशको एक मात्र छुवाछूत मुक्त स्थानीय तह चौरजहारी नगरपालिका क्षेत्रमा भएको यस घटना दुःखदायी भएको हाम्रो ठहर छ । घटनाको निष्पक्ष छानबिन, दोषी पत्ता लगाई संलग्न व्यक्तिलाई कानुनी कारबाही र पीडित परिवारको न्यायमा कमीकमजोरी हुन नदिन सरकारका निकाय र सरोकारवाला सबैको ध्यानाकर्षण गराउँदछौँ ।

- उत्तम आचार्य, अध्यक्ष, उच्च वार एशोसियसन वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत
- नारायण सुवेदी, संयोजक, इन्सेक कर्णाली प्रदेश कार्यालय, सुर्खेत
- हरिप्रसाद अधिकारी, अध्यक्ष, गैसस महासङ्घ कर्णाली प्रदेश
- दुर्गा थापा, अध्यक्ष, नेपाल पत्रकार महासङ्घ कर्णाली प्रदेश
- पवित्रा शाही, कार्यकारी निर्देशक, आवाज, सुर्खेत
- मञ्जु सुनार संयोजक, संयोजक कर्णाली प्रदेश दलित अधिकार सञ्जाल
- टिकाराम आचार्य, कार्यकारी निर्देशक, स्याक
- घनश्याम केसी, अध्यक्ष, गैसस महासङ्घ, सुर्खेत
- भुपेन्द्र कँडेल, कार्यकारी निर्देशक, सुन्दर नेपाल
- मधुरानी ढकाल, मानव अधिकार एलाइन्स
- खगिसरा वली, सचिव, दलित महिला सङ्घ
- खिम रेग्मी, अध्यक्ष, स्थानीय सरोकार समूह

अनुसूची तीनः

फोटोहरू

मृतक नवराज विक	मृतक लोकेन्द्र सुनार
जिल्ला प्रहरी कार्यालय, जाजरकोटका डिएसपी किशोर कुमार श्रेष्ठसँग छलफल गर्दै	चौरजहारी नपाका मेयर विशाल शर्मासँग छलफल गर्दै अनुगमन समिति

मृतक नवराज विकका बुवा मुनलाल नेपाली र मृतक गणेश विएमका बुवा पदम बहादुर बुढासँग छलफल गर्दै

मृतक नवराज बिकका बुवा मुनलाल नेपालीसँग छलफल गर्दै

मृतक टिकाराम सुनार

मृतक टिकाराम सुनारको बुबा सोभे सुनारसँग छलफल गर्दै अनुगमन समिति

 मृतक गणेश बीएम	 **मृतक सन्जु विक**
 मृतक गोविन्द शाही	

मानव अधिकार र सामाजिक न्यायका निम्ति

अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक)

नागार्जुन नपा-१०, स्यूचाटार, पत्रमञ्जुषाः २७२६, काठमाडौँ

फोनः ५२१८७७०, फ्याक्सः ५२१८२५१

इमेलः insec@insec.org.np

वेबसाइटः www.insec.org.np, www.inseconline.org